

Informacja
o ustawie z dnia 29 maja 2026 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie rozpoznawania
spraw dotyczących zawartych z konsumentami umów kredytu denominowanego lub
indeksowanego do franka szwajcarskiego

Ustawa z dnia 29 maja 2026 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie rozpoznawania spraw dotyczących zawartych z konsumentami umów kredytu denominowanego lub indeksowanego do franka szwajcarskiego określa szczególne zasady prowadzenia postępowań cywilnych dotyczących roszczeń związanych z umowami kredytu denominowanego lub indeksowanego do franka szwajcarskiego oraz umowami pożyczki hipotecznej denominowanej lub indeksowanej do tej waluty.

Ustawa ma zastosowanie w sprawach, w których stroną postępowania jest konsument. Obejmuje także sprawy z udziałem spadkobierców konsumenta, osób, które przystąpiły do długu, poręczyły za dług albo ponoszą odpowiedzialność rzeczową za jego spłatę.

Ustawa odnosi się do spraw dotyczących kredytów i pożyczek powiązanych z frankiem szwajcarskim.

Najważniejszym rozwiązaniem ustawy jest automatyczne wstrzymanie obowiązku spłaty świadczeń wynikających z umowy kredytu albo pożyczki hipotecznej. Z chwilą doręczenia pozwanemu pozwu wniesionego przez konsumenta albo z chwilą doręczenia powodowi pozwu wzajemnego wniesionego przez konsumenta obowiązek spełniania przez konsumenta świadczeń wynikających z umowy zostanie wstrzymany z mocy prawa do czasu prawomocnego zakończenia postępowania. Wstrzymanie spłat nie będzie mogło być traktowane jako niewykonanie albo nienależyte wykonanie umowy. Kredytodawca nie będzie mógł z tego powodu wypowiedzieć umowy, rozwiązać jej ani przekazywać informacji o niespełnianiu świadczeń do Biura Informacji Kredytowej, biur informacji gospodarczej lub innych wskazanych instytucji. Jeżeli takie informacje zostały przekazane przed wystąpieniem skutku ustawowego, kredytodawca będzie obowiązany podjąć działania prowadzące do ich wykreślenia albo aktualizacji.

Ustawa przewiduje również, że wnioski o zabezpieczenie zmierzające do uzyskania skutków tożsamyh ze skutkiem ustawowego wstrzymania spłat będą pozostawiane w aktach sprawy bez dalszych czynności. Jednocześnie ustawa uwzględnia sytuację konsumentów, którzy

nie spłacili jeszcze równowartości udostępnionego kapitału. Kredytodawca nie będzie mógł odmówić przyjęcia świadczenia od konsumenta, jeżeli łączna wysokość świadczeń spełnionych przez konsumenta jest niższa od kwoty kapitału udostępnionego kredytobiorcy.

Ustawa wprowadza także rozwiązania mające przyspieszyć rozpoznawanie spraw frankowych przez sądy. Sąd pierwszej instancji będzie mógł rozpoznać sprawę na posiedzeniu niejawnym również wtedy, gdy strona wносиła o wysłuchanie jej na rozprawie. W takim przypadku przewodniczący będzie obowiązany poinformować strony o skierowaniu sprawy na posiedzenie niejawne, wskazać zasadnicze powody tej decyzji oraz wyznaczyć stronom co najmniej dwutygodniowy termin na złożenie pism procesowych.

Ustawa reguluje skutki kosztowe potrącenia dokonanego przez kredytodawcę po wytoczeniu powództwa. Jeżeli kredytodawca złoży oświadczenie o potrąceniu po wniesieniu pozwu, a konsument nie zakwestionuje zasadności potrącenia, kredytodawca będzie ponosił koszty procesu w części, w jakiej powództwo zostało oddalone wskutek uwzględnienia potrącenia.

W celu usprawnienia postępowania ustawa dopuszcza szersze wykorzystanie zdalnych i pisemnych form przeprowadzania dowodów. Sąd będzie mógł przesłuchać świadka w ramach posiedzenia zdalnego mimo sprzeciwu strony, a zeznania strony będą mogły zostać odebrane na piśmie. Sąd zachowa jednak możliwość wezwania strony na rozprawę, jeżeli uzna to za potrzebne.

Ustawa umożliwia również wytoczenie powództwa wzajemnego do zamknięcia rozprawy przed sądem pierwszej instancji, a jeżeli sprawa jest rozpoznawana na posiedzeniu niejawnym – do wydania wyroku przez sąd pierwszej instancji. Sąd będzie mógł jednak wyłączyć powództwo wzajemne do oddzielnego rozpoznania, jeżeli łączne rozpoznanie mogłoby nadmiernie wydłużyć postępowanie.

Ustawa przewiduje także udział referendarzy sądowych w czynnościach formalnych. Referendarz sądowy będzie mógł wydać postanowienie o umorzeniu postępowania i kosztach procesu w razie cofnięcia pozwu, a analogiczne rozwiązanie będzie miało zastosowanie w przypadku cofnięcia apelacji.

W sprawach typowych sąd będzie mógł ograniczyć uzasadnienie wyroku przez powołanie się na pisma procesowe oraz wskazanie podstawy prawnej rozstrzygnięcia, jeżeli okoliczności sprawy nie będą stały temu na przeszkodzie.

W postępowaniu przed sądem drugiej instancji zasadą będzie rozpoznawanie sprawy przez jednego sędziego. W sprawach szczególnie zawiłych lub precedensowych możliwe będzie jednak skierowanie sprawy do składu trzyosobowego. Ustawa umożliwi również rozpoznanie sprawy w drugiej instancji na posiedzeniu niejawnym mimo wniosku strony o przeprowadzenie rozprawy. Odpowiednie zastosowanie znajdą także przepisy dotyczące zdalnego przesłuchania świadka oraz pisemnego przesłuchania strony.

Ustawa doprecyzowuje także właściwość miejscową sądu w sytuacji, gdy powód nie ma miejsca zamieszkania w Polsce. W takim przypadku pozew będzie wnoszony do sądu właściwego według ostatniego miejsca zamieszkania powoda w Polsce. Ponadto ustawa przewiduje zwrot z urzędu połowy opłaty od pozwu, apelacji albo skargi kasacyjnej, jeżeli cofnięcie nastąpi w terminie 6 miesięcy od wejścia ustawy w życie.

Przepisy ustawy będą miały zastosowanie także do spraw wszczętych i niezakończonych przed dniem jej wejścia w życie. Jeżeli pozew został doręczony przed wejściem ustawy w życie, skutki ustawowego wstrzymania spłat nastąpią z dniem wejścia ustawy w życie. Postępowania dotyczące wniosków o zabezpieczenie i zażaleń w tym zakresie będą podlegały umorzeniu z mocy prawa. Ustawa nakłada również na kredytodawców obowiązki informacyjne związane z wykreśleniem albo aktualizacją negatywnych wpisów dotyczących konsumenta oraz reguluje skutki kosztowe potrącenia w sprawach już toczących się.

Ustawa przewiduje ponadto możliwość ponownej oceny przez Sąd Najwyższy przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej wniesionej przez kredytodawcę, jeżeli nie występuje już istotne zagadnienie prawne albo potrzeba wykładni przepisów budzących poważne wątpliwości lub rozbieżności w orzecznictwie.

Ustawa wejdzie w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.